

Як та галич поле крила,
Ченці повалили
До Констанцу: степи, шляхи,
Мов сарана, вкрили.

Барони, герцоги, і дюки
Псарі, герольди, шинкарі
І трубадури (кобзарі),
І шляхом військо, мов гадюки.

Усі ті князі, вельможі, принци попривозили з собою силу слуг, секретарів, вояків. Купців наїхало стілько, неначе в городі був щоденний ярмарок. В невеличкому місті було 100.000 приїзжих, 30.000 коней. Були тут Англійці, Французи, Німці, Поляки; було 600 цілурників, 700 гулящих дівчат, сила музиків. Гомін, гамір в місті були незвичайні. Виникали бешкетні: два архиєпископи, випиваючи в товаристві, посварилися, а потім і до діла взяли ся. "Бій між архипастирями, — пише літописець, — був страшенний; попи, що були при тому, з переляку повискакували через вікна."

Гусові гидко було дивити ся на той Вавилон.

— Як би ви бачили цей собор! — писав він у Прагу, — собор, що іменує себе святим та безгрішним, — просто гидота! Німці кажуть, що треба буде 30 літ, щоб очистити город від гріхів, якими зраз його каляють.

Сидячи в Констанці, Гус мало коли виходив навіть на вулицю; він сидів та писав. Написав він про реформу церкви (які зміни в ній треба завести на краще), маючи думку прочитати своє писання на соборі. Доволі було глянути йому на якого-будь з прибулих на собор духовних, щоб зрозуміти головну причину того, що, немов робак, католицький світ точило.

— Як далеко відійшли ті пастирі, — писав він, — від того шляху, де ми показав нам Христос! Замість того, щоб жити просто та смиренно, вони владають землею, вони хочуть підклонити собі навіть королів. Хто подумає, що оці, у сріблї та злотї, пани, — ученики Респятого? Скільки часу їм треба, щоб забути про свої клятьби? Вони не можуть бачити жінки без нечистих помислів; вони забувають про людей, а які й про Бога... А хто тому винен? На всій вині — Рим: він продає віру і церкву. Народ гине, і ми всі винні в тому, — ми повинні вести його до життя, а не на смерть!

Якби то Гусові довело ся було прочитати на соборі ці дорогії слова! Але Гус не знав того, що на нього кує те пишне паньство, у сріблї та злотї. Треба було видумати приключку якусь, щоб Гуса позбавити волі. І от — пустили у городі